

Stratégiaalkotás, képzésfelülvizsgálat, lemorzsolódás, OMHV, TÉR értékelés

Az intézményi és kari stratégiák megalkotása

Mi a rövidtávú, a középtávú stratégia és az intézményfejlesztési terv.

Az Egyetem az elmúlt hat évben kétféle megközelítésű rövid- és középtávú stratégiát is készített. A [Stratégiai irányelvek és célok 2021–2025](#) (Rövidtávú Stratégia) egy intézményi sajátosságok szerint felépített, elsősorban stratégiai szemléletű, de a minőségbiztosítási vonatkozásokra is reflektáló dokumentum, míg az [Intézményfejlesztési terv 2021–2025](#) (IFT) egy országosan egységes minisztériumi tematika szerint felépített dokumentum. A Stratégia 2021–2025 azzal került elfogadásra 2020 nyarán, hogy az egy éven belül felülvizsgálatra kerül. E folyamat eredményeként született meg a [Stratégiai irányelvek és célok 2021–2030](#) dokumentum (Középtávú Stratégia). Az így megszületett középtávú stratégia tematikájában figyelembe veszi az ESG szttenderdek és az IFT szerkezetét is. Ennek köszönhetően, 2025-ben az IFT-t már nem volt szükséges párhuzamosan megújítani. Kiemelendő, hogy a Stratégia külön ismerteti a Karok középtávú célkitűzéseit is, ennek köszönhetően külön kari stratégiák megalkotására nincs szükség.

Hogyan alkotják meg az intézményi stratégiát?

Az intézményi stratégia megalkotásáról [Az intézményi stratégia megalkotásának elfogadásának, nyomon követésének és felülvizsgálatának rendje című minőségügyi eljárás](#) rendelkezik. A stratégiaalkotáshoz használt adatok forrása többre: egyrészt az előző akkreditációs folyamat megállapításait, a korábbi stratégia megvalósulási adatait, a felmérések eredményeit (DPR, OMHV) és a létszámstatistikai adatokat tartalmazza. A felmérések felhasználása biztosítja a hallgatók véleményének visszacsatolását és a külső érdekeltnek (alumnusok) való megfelelést. A folyamatban az oktatók véleménye informálisan kari állományi gyűléseken, fórumokon keresztül, formálisan kari méréseken keresztül (Oktatói Motivációs Vizsgálat – OMV) érvényesül. Ezen eredményeket felhasználja a karok minőségbiztosítási bizottsága és javaslatot tesz a dékán számára a kari stratégiai célkitűzésekre. A dékán ezeket megtárgyalja a dékáni tanácsokkal, majd a stratégiaalkotási folyamat során javaslatot tesz az Egyetemi Minőségbiztosítási Bizottság (EMBB) ülésén a stratégia kari fejezeteinek módosítására.

Képzésfelülvizsgálat

Mi ebben a minőségbiztosítás szerepe?

Az intézményi minőségbiztosítás szerepe a képzésfelülvizsgálatban a pontos eljárásrendek megalkotása és nyomon követése. A graduális képzések felülvizsgálatáról az [Alap- és mesterképzések felülvizsgálatának rendje](#) minőségügyi eljárás rendelkezik. A doktori képzések tekintetében a képzések felülvizsgálatának gyakoriságát, tartalmát és meghatározását a doktori iskolák egyéni minőségbiztosítási tervei tartalmazzák.

Hogyan történik a képzések felülvizsgálata a doktori iskolákban?

Tekintve, hogy a doktori képzés minőségbiztosítása a karitól megkülönböztetetten, de azonos intézményi szinten működik. A doktori iskolában a képzési program határozza meg a képzés mintatanterveit, a tantárgyak körét és értékelésük általános feltételeit. A képzési program módosítása a programvezetők (hiányukban a doktori iskola vezetőjének) hatásköre. A képzési program módosítása során ki kell kérni a tantárgyfelelősök és a doktori kurzus oktatóinak és hallgatóinak véleményét. A doktori kurzusok oktatói a tantárgyfelelősöknél tehetnek javaslatot az oktatott tárgyak felépítésének módosítására. A felülvizsgálatot minimum 5 évente, doktori iskolák minőségbiztosítási tervétől függően évente, vagy félévente szükséges elvégezni. A tantárgyakat minden meghirdetés előtt szükséges a tantárgyfelelősöknek felülvizsgálnia.

Hogyan történik a képzések felülvizsgálata a karokon?

A kari képzésfelülvizsgálatok ütemterv szerint zajlanak, a folyamatban a szakfelelősök, szakirány- és specializációfelelősök is részt vesznek a dékán által létrehozott munkacsoporton keresztül. A munkacsoport

megvizsgálja az adott képzés tantárgyainak megfelelőségét és illeszkedőségét, a képzés kimeneti és elérendő kompetenciát, a kreditek allokációját. A képzések felülvizsgálatánál ki kell kérni a képzésen tanuló hallgatók, a kurzusoktatók és a tantárgyak felelőseinek véleményét is. A szakfelelős irányítása mellett az adott szak tantárgyfelelősei is részt vesznek a folyamatban, különösen a kortárs kutatási eredmények és a képzés kimeneti követelmények terén. A felülvizsgálati folyamat eredményét a kari vezetés kommunikálja az érdekeltek felé (hallgatók és oktatók). Az ötéves kötelező felülvizsgálaton túl a karok folyamatosan nyomon követik a képzések naprakészességét, indokolt esetben felülvizsgálatot elrendelve. A tantárgyak naprakészességét a tantárgyfelelősök minden meghirdetés (szemeszter) előtt vizsgálják. Szükség esetén kezdeményezik a szakfelelősnél a képzés mintatantervének, a tantárgyak leírásának módosítását.

Lemorzsolódás és megelőzése

Definíciói

A képzések vizsgálatában a sikeresség-lemorzsolódás közvetlen kiváltójaként értékelhetők a hallgatói tanulmányok eredménytelen megszakításának indokai, a tanulmányok megszakítását meghatározó közvetlen oknak tekinthetők:

- *bejelentkezés elmulasztása a megengedettnél többször,*
- *képzési kötelezettségek nem teljesítése,*
- *saját bejelentés a képzés megszakítására.*

A további négy lemorzsolódás típusú képzéslezárási indok a vizsgált hallgatói képzések töredékénél van jelen, nem számottevő oka a hallgatói tanulmányok megszakításának sem a pénzügyi nehézségek köre, sem a féléves javító és ismétlővizsgák túl nagy száma:

- *a sikertelen javító és ismétlő vizsgák megengedett számának túllépése,*
- *fizetési hátralék a képzésben,*
- *kizárás fegyelmi határozattal,*
- *költségtérítés nem vállalása átsoroláskor.*

Hogyan definiálható a lemorzsolódás a doktori képzés esetében?

A doktori képzés tekintetében a lemorzsolódás a doktori disszertáció elmulasztott benyújtását jelenti, azaz ez alatt vagy a védési eljárás megkezdésének elmulasztását (dolgozat benyújtása házi védekre) vagy a teljes védési eljárás lefolytatásának határidőtúllépését érthetjük. Tehát a graduális képzésekkel ellentétben a lemorzsolódás itt elsősorban az abszolutóriumot megszerző, ám a védési eljárást vagy nem megkezdő, vagy sikertelenül lefolytató doktorjelöltet érintheti. A lemorzsolódási adatok visszamenőleges vizsgálata ezért akár 10 évet is érinthet.

Hogyan előzi meg a lemorzsolódást a PPKE?

A [Stratégiai irányelvek és célok 2021–2030](#) dokumentumban foglaltak szerint a lemorzsolódás csökkentése, különösen az informatika, a műszaki és a pedagógusképzés képzési területeken releváns. Ezen indikátorok alakulása a Felsőoktatási Információs Rendszer (FIR) Oktatási Hivatal (OH) által rendszeresen közzétett rendszeres adatterítései alapján követhetőek figyelemmel. A lemorzsolódás csökkentése érdekében a BTK [hallgatói támogató szolgáltatásokat](#) nyújt, a JÁK előre hozott vizsgakurzust alkalmaz. A JÁK-on a tutori rendszer hozzájárul a lemorzsolódás csökkentéséhez, mivel a kijelölt felsőbb éves hallgatók bevonásával egyéni támogatás biztosítható az egyetemi képzésben résztvevők hallgatók számára. A végzős hallgatók számára a JÁK minden év februárjában egy hónapig tartó záróvizsgákra való szisztematikus felkészítő kurzusokat szervez. Az [ITK által szervezett mentorprogramban](#) heti csoportórák keretében a hallgatók egy mentoroktatóval találkoznak, így lehetőség nyílik arra, hogy beszámoljanak a tanulási folyamatukról, elakadásaikra közösen keressenek megoldást.

A kari és doktori oktatásszervezési egységek minden tanév elején szűrik a beiratkozott hallgatói létszámokat, melyeket összevetnek a korábbi évek adataival. A félévek elején ellenőrzik az aktív hallgatói létszámot, valamint a lemorzsolódott hallgatói létszámot, graduális képzés esetében a félévek végén az átsorolások számát is. Ezen adatokat elsősorban a dékán, a dékánhelyettesek, doktori iskola vezetők, illetve a kari és doktori minőségbiztosítási bizottságok elemzik

További lehetséges módszerek a lemorzsolódás megelőzésére

Kérdőíves vizsgálat: Szakos, doktori iskolai DPR-jellegű vagy lemorzsolódási kérdőív. Fókusz: hallgatói háttér (osztályhelyzet, családi háttér) és az intézményi integráció (hallgató-témavezetői kapcsolat, tudományos előrehaladási lehetőségek).

NEPTUN adatok elemzése: felvett és teljesített kreditek aránya, a passzív félévek száma és az abszolutorium megszerzéséig eltelt idő, végzés várható ideje teljesül-e.

OMHV mérési eredmények hol érhetők el?

Az Oktatói Munka Hallgatói Véleményezése (OMHV) felmérések összesített eredményei, valamint a legutóbbi mérés főbb adatai az Egyetem OMHV oldalán érhetők el: <https://ppke.hu/omhv>

A kurzusokhoz kapcsolódó részletes, anonimizált hallgatói visszajelzéseket az érintett oktatók, valamint a kurzust meghirdető szervezeti egység vezetője a Neptun rendszeren keresztül tekintheti meg. Az oktatói munka értékelésének egyik meghatározó eleme az Oktatói Munka Hallgatói Véleményezése (OMHV), amelynek keretében a hallgatók anonim módon adhatnak visszajelzést az oktatói munkáról és a kurzusokkal kapcsolatos tapasztalataikról. A felmérés eredményei akkor tekinthetők érvényesnek, ha a kérdőívet a kurzusra jelentkezett hallgatók legalább 25%-a, de minimum 5 fő kitöltötte. Az eredmények visszajelzést nyújtanak az oktatók számára munkájuk minőségéről, továbbá támogatják az egyetemi és kari vezetést a kurzusok, a képzések és az oktatási folyamatok fejlesztésében.

Hogyan történik az oktatók teljesítményének értékelése?

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzatának 76. §-a előírja, hogy az Egyetem oktatóinak és kutatóinak tevékenységét rendszeresen értékelni kell. A 2025. évben intézményi szinten összehangolva lebonyolított oktatói-kutatói tevékenység-értékelés tapasztalatait felhasználva, a folyamatos mérési és visszacsatolási rendszer hatékony működtetésének biztosítása érdekében rektori utasítás került kiadásra (1/2026.). A Pázmány Péter Katolikus Egyetemmél munkaviszonyban álló minden oktatóról és kutatóról évente személyre szabott értékelésnek kell készülnie. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 26. (1) bekezdése, az oktatók számára három feladatot határoz meg, az alábbiak szerint: a) oktatás; b) tudományos kutatás; c) a felsőoktatási intézmény működésével összefüggő azon feladatok, amelyek megkívánják az oktató szakértelmét. Az értékelés részletes szempontjait a tudományterületek közötti eltérések miatt karonként kell meghatározni azzal, hogy minden kar köteles a saját értékelési rendszerébe központilag meghatározott szempontokat beépíteni, amelyek által valamennyi kar tekintetében egységes intézményi szintű eredményeket is ki lehet mutatni. Az értékelés az eredmények alapján megállapított minősítést kell, hogy tartalmazzon. A minősítésről minden érintett felé a dékán vagy a munkairányítási jogkör gyakorlója tájékoztatást ad. Az oktató az értékelés és minősítés tudomásulvételét követően észrevételt tehet.